

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

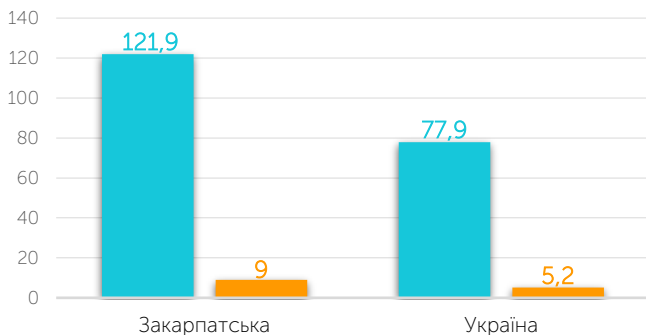
ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

Закарпатська область – область на південному заході України в межах західної частини Українських Карпат та Закарпатської низовини. На півночі межує з Львівською, на сході з Івано-Франківською областями України. На півдні з Румунією, на південному заході з Угорщиною, на заході зі Словаччиною, на північному заході з Польщею. Обласний центр – Ужгород. Чисельність населення станом на 01 січня 2021 року становили 1250,1 тис.осіб.

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ЗДОРОВ'Я

Область має досить великий перелік як негативних так і позитивних значень показників здоров'я населення.

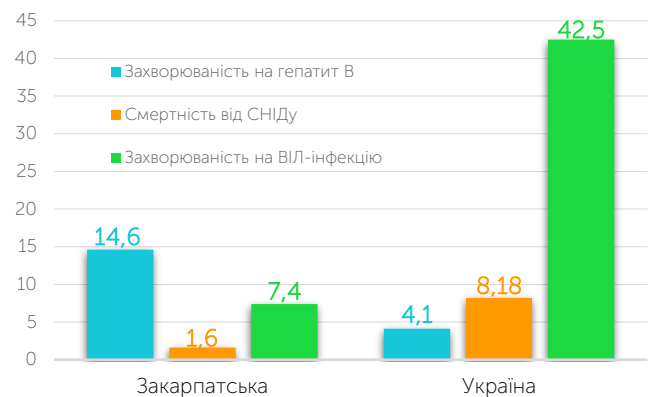
Неінфекційні захворювання мають значний вплив на здоров'я населення, зокрема слід виокремити наступні ключові показники: *Рівень загальної передчасної смертності від хвороб органів травлення (у віці від 30 до 70 років)* – 121,9 на 100 000 населення, що є найвищим показником по країні, навіть у порівнянні із загальнонаціональним значенням – 77,9 на 100 000 населення та *Передчасну смертність населення у віці від 30 до 70 років від цукрового діабету* – 9,0 на 100 000 населення (4-е місце по країні, поступаючись лише Львівській, Волинській та Хмельницькій області).

Також в області спостерігається суттєві проблеми щодо рівня дитячої смертності. *Смертність немовлят у віці до 1 року* становить 10,9 на 1000 живонароджених, що є найгіршим показником по країні (національне значення – 7,0 на 1000 живонароджених). *Показник дитячої смертності у віці до 5 років* також має найвище значення по країні та складає 230,67 на 100 000 відповідного населення у порівнянні із національним – 140,73 на 100 000 відповідного населення.

Інфекційні захворювання характеризуються найкращим рівнем в Україні щодо *Захворюваності на ВІЛ-інфекцію серед загального населення* – 6,8 на 100 000 населення (національне значення – 41,1 на 100 000 населення), одним із найгірших показників по країні щодо *Захворюваності на гепатит В серед загального населення* із значенням по області 14,6 на 100 000 населення, поступаючись лише Рівненській та Івано-Франківській області та одним із найкращих показників щодо рівня смертності населення спричиненого СНІДом – 1,6 на 100 000 населення (загальнонаціональне значення – 8,18 на 100 000 населення).

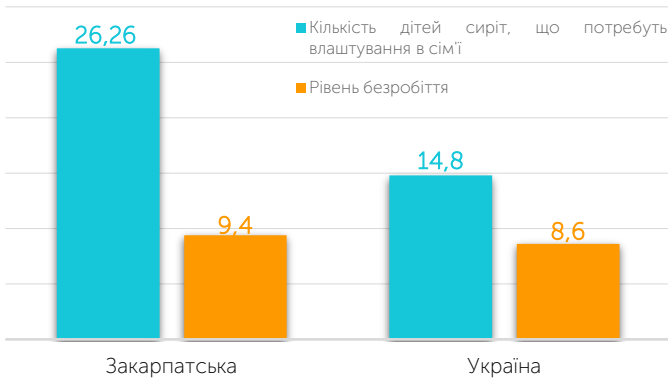
Напрямок Населення та популяційні зміни характеризується найвищим значенням по Україні щодо *Рівня народжуваності у жінок віком 15-19 років* із значенням 40,5 на 1000 жіночого населення, що в результаті може свідчити та супроводжуватись багатьма негативними факторами: великим фізичним навантаженням через неповністю дозрілий організм; моральним навантаженням за рахунок появи нових обов'язків та відповідальності; відсутності моральної, фінансової підтримки серед близьких; припиненням навчання; можливим словесним та фізичним насильством від найближчих людей, тощо.

Що стосується Дитинства та умов життя, то Закарпатська область демонструє негативну тенденцію щодо збільшення Кількості дітей-сиріт, які

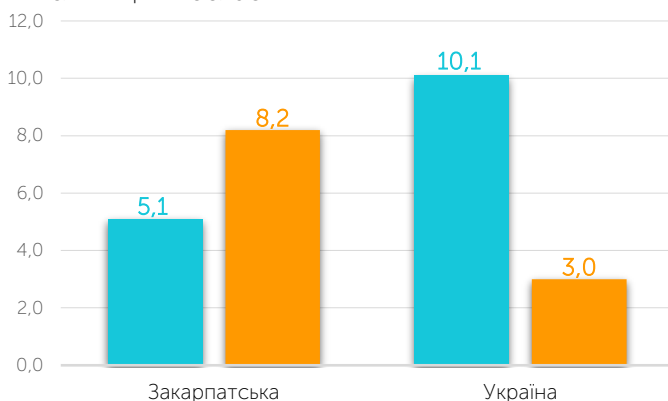

Регіональні профілі громадського здоров'я, 2021

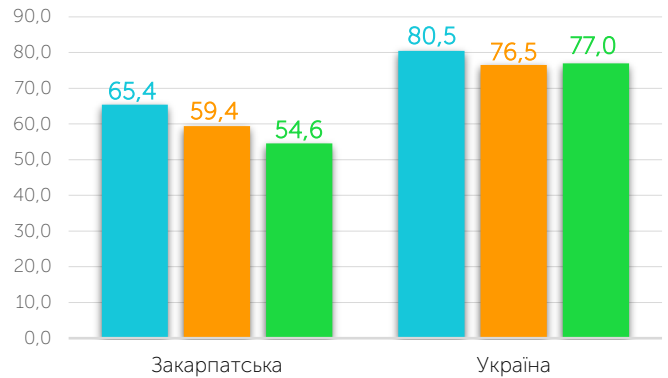
живуть в інтернатних закладах та потребують влаштування в сім'ї – 26,26 на 100 000 населення при загальнонаціональному значенні показника 14,8 на 100 000 населення. Стосовно рівня безробіття в області, то він несуттєво відрізняється від національного значення – 9,4% у порівнянні із 8,6% відповідно, що в свою чергу також впливає на можливість населення формувати соціальну "повноту життя", в тому числі можливість більш повного забезпечення медичними послугами у разі необхідності, тощо.

Литтєві звички також несуттєво впливають на формування здоров'я у населення Закарпатської області. Рівень поширеності тютюнопаління серед населення 12 років і старше, за самоопитуваннями, становить 9,3%, що є одним із найкращих показників по Україні (національне значення – 16,8%), поступаючись лише Київській області. Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що палять від 1 до 5 років за тривалістю куріння становить 2,8% в області, що є найкращим показником по Україні (національне значення – 10,1%). Тобто це може означати те, що молоде покоління все ж таки менше цікавиться взагалі палінням як таким через поширення електронних нагрівальних приладів для тютюну, що в свою чергу несе не менший тягар для здоров'я населення. Проте, що стосується показника щодо тривалості куріння, то тут спостерігається один із найгірших значень в цілому по країні. Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють понад 20 цигарок за добу становить 8,0%, що більше ніж у 2 рази перевищує національний показник 3,0%, поступаючись лише Сумській, Миколаївській та Хмельницькій області.

Напрямок Надання медичних послуг в Закарпатській області демонструє суттєві проблеми в частині імунізації населення. Рівень охоплення щепленнями АКДП-3 до 1 року – 65,4% при національному значенні в 80,5%, Рівень охоплення щепленнями Hib-2 до 1 року – 59,4% при національному значенні 76,5%, Рівень охоплення щепленням від Гепатиту В – 54,6% (при досить високій захворюваності на гепатит В серед населення) у порівнянні із значенням в цілому по Україні, яке складає 77,0%.

ВИСНОВКИ

- ◆ Система громадського здоров'я в Україні має на меті зміцнити здоров'я населення, запобігти хворобам, покращити якість та збільшити тривалість життя населення.
- ◆ В області спостерігаються досить серйозні проблеми щодо рівня смертності населення у віці від 30 до 70 років від причин, спричинених проблемами органів травлення, що може свідчити про певну необізнаність населення щодо шкідливого впливу певних продуктів харчування на фізичний стан здоров'я, зловживання шкідливими чинниками для органів травлення, тощо.
- ◆ Область має одні із найвищих рівнів щодо дитячої смертності до 1 року та смертності дітей у віці до 5 років.
- ◆ Для Закарпатської області характерний один із найнижчих рівнів смертності населення, спричиненої СНІДом та захворюваності на ВІЛ-інфекцію, проте є проблеми із захворюваністю на вірусний гепатит В.
- ◆ Закарпатська область має один із найнижчих рівнів охоплення населення вакцинацією відповідно до Календаря щеплень, зокрема проти Гепатиту В, АКДП-3, тощо.

ОПУБЛІКОВАНО

ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» у співпраці з Закарпатським обласним центром громадського здоров'я із залученням офіційних даних Державної служби статистики України, ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України, МБФ «Відродження», Центр демократії та верховенства права, Національної поліції України та інших установ/організацій (в залежності від показників), за допомогою яких проводився розрахунок.

Барометр показників громадського здоров'я в Закарпатській області

Тема	#	Назва показника	Регіональне значення	Національне значення	Одиниці виміру	Період	Барометр показників
Населення	1	Рівень народжуваності у жінок віком 15-19 років	40,5	16,9	На 1000 жінок	2019	
Дитинство та умови життя	2	Кількість дітей-сиріт, які живуть в інтернатних закладах та потребують влаштування в сім'ї	26,26	14,8	на 100 000 населення	2019	
Здоров'я та захворювання	3	Рівень здоров'я населення - "добрий", за самооцінкою	40,2	55,2	відсоток	2019	
	4	Середня очікувана тривалість життя при досягненні 60 років	14,14	15,25	років	2019	
	5	Частка населення, яке у разі настання хвороби не зверталося до лікаря, а лікувалося самостійно за допомогою ліків	20,2	31,7	відсоток	2019	
	6	Смертність немовлят у віці до 1 року	10,9	7,0	на 1000 живонароджених	2019	
	7	Передчасна смертність від хвороб органів травлення (у віці від 30- 70)	121,9	77,9	на 100 000 населення	2020	
	8	Смертність від випадкових отруєнь та дії алкоголю	1,5	6,6	на 100 000 населення	2020	
	9	Відсоток населення, яке підписало декларації із сімейним лікарем	74,6	69,5	відсоток	2019	
	10	Захворюваність на ВІЛ-інфекцію серед загального населення	6,8	41,1	на 100 000 населення	2020	
	11	Захворюваність на гепатит В серед загального населення	14,6	4,1	на 100 000 населення	2019	
	12	Дитяча смертність у віці до 5 років	230,67	140,73	на 100 000 населення	2019	
	13	Смертність від Туберкульозу серед загального населення	10,94	8,17	на 100 000 населення	2019	
	14	Смертність населення зумовлена СНІДом	1,6	8,18	на 100 000 населення	2019	

	16	Поширеність ЗН серед загального населення	1848,1	2842,7	на 100 000 населення	2019	
	17	Поширеність психічних розладів населення через вживання опіоїдів (профілактична група)	0,31	17,7	на 100 000 населення	2019	
	18	Передчасна смертність від цукрового діабету	9,0	5,2	на 100 000 населення	2019	
Надання послуг	19	Рівень охоплення щепленням АКДП-3 до 1 року	65,4	80,5	відсоток	2019	
	20	Рівень охоплення щепленням Hib 2 до 1 року	59,4	76,5	відсоток	2019	
	21	Рівень охоплення щепленням від Гепатиту В	54,6	77,0	відсоток	2019	
Життєві звички	22	Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що палять від 1 до 5 років, за тривалістю куріння	2,8	10,1	відсоток	2019	
	23	Поширеність тютюнопаління серед осіб 12 років і старше	9,3	16,8	на 100 000 населення	2019	
	24	Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють понад 20 цигарок за добу	8,0	3,0	відсоток	2019	
Екологія та навколишнє середовище	25	Рівень викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення	3,0	58,5	відсоток	2019	
Аварії, нещасні випадки, травматизм	26	Приріст кількості ДТП з постраждалими у порівнянні з минулим роком	-16,2	6,0	відсоток	2019	
	27	Відсоток водіїв, які використовують паски безпеки при знаходженні за кермом	17,8	24,4	відсоток	2019	

- Значення показника значно перевищує загальнонаціональне значення та є одним із найкращих по Україні
- Значення показника не суттєво відрізняється від загальнонаціонального значення, проте потребує до себе уваги
- Значення показника суттєво відрізняється від загальнонаціонального значення, потребує до себе надзвичайної уваги